

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Năm, ngày 28/11/2024.

PHẬT PHÁP VẤN ĐÁP

BÀI 99

Hôm qua, Hòa Thượng đã trả lời một tình huống mà mỗi gia đình đều gặp phải, đó chính là hiện nay nhiều người đã xem nhẹ giáo dục luân lý. Người lớn chú trọng luân lý thì người sau nhất định làm theo. Bài học hôm qua, Hòa Thượng nhắc chúng ta, mỗi người phải làm đúng vai trò, trách nhiệm của chính mình đối với giáo dục gia đình, giáo dục nhà trường, giáo dục tôn giáo, giáo dục xã hội. Ngày nay, những vấn đề phát sinh trong gia đình, xã hội đều do việc xem nhẹ giáo dục căn bản.

Tôi đã đi nhiều nơi, đã được chứng kiến nhiều người ở trong hoàn cảnh rất khổ đau, có nhiều người gửi gmail cho tôi dài đến 6, 7 trang giấy. Trong số đó, có những người học Phật, niệm Phật nhiều năm nhưng vẫn bị người khác hãm hại, đây là do họ tu mù luyện quán. Người xưa dạy chúng ta: *“Bạn lành nương cậy, Thầy tà tránh xa”*. “*Tà*” chính là *“tự tư tự lợi”*, *“tham, sân, si, mạn”*, ảo danh ảo vọng. Tôi biết, có người sau khi niệm Phật một thời gian thì trở nên rất giàu, họ mua được nhiều nhà và xe nhưng sau đó, những người con của họ bán hết tài sản của Bố Mẹ, khi họ chuyển đến nơi khác, họ lại được cúng dường rất nhiều và mua được nhà. Những người tu hành như vậy thì họ khiến người học Phật không biết phải tin vào ai!

Nếu chúng ta làm đúng vai trò, trách nhiệm của mình thì chắc chắn chúng ta sẽ giáo dục được những người con ngoan, những học trò tốt. Chúng ta muốn dạy trẻ tốt thì chúng ta phải làm ra tấm gương thật tốt. Gần đây, tôi biết, có một cô giáo dạy cấp 3, ở quận Long Biên, học trò trong lớp của cô đều ngoan nên mọi người đều mong con của mình được học trong lớp của cô. Cô giáo tốt thì học trò sẽ tốt, học trò không phải là không thể dạy.

Trên *“Kinh Vô Lượng Thọ”* nói: *“Tiên nhân bất giáo vô thù quá tha”*. Cha Mẹ, Thầy Cô không dạy thì đừng trách người sau. Trên Kinh cũng dạy chúng ta: *“Dĩ thân tác tửc”*. Phải lấy mình làm gương. Khi chúng ta làm một việc, chúng ta nên tự hỏi rằng, chúng ta làm như vậy nếu người khác nhìn vào và làm theo chúng ta vậy thì việc làm của họ có đúng không? Nếu họ làm theo chúng ta mà việc làm của họ không đúng thì chúng ta cần sửa lại việc làm của chính mình. Thí dụ, chúng ta là Cha Mẹ mà con cái chúng ta làm theo chúng ta vậy thì việc làm của con cái có đúng không? Nếu việc làm của chúng ta không đúng thì chúng ta phải sửa lại.

Mọi người thường than phiền con cái, học trò ngày nay rất khó dạy. Họ không biết cách dạy con, không dạy học trò của mình nên họ than khó! Hiện tại, các con ở lớp trải nghiệm sống Sơn Tây đang lao động, học tập rất tốt. Các con ở lớp kỹ năng sống ở Hoà Phú đã trở thành những đứa trẻ rất ngoan ngoãn, sĩ số lớp luôn khoảng từ 80 đến 120 con. Các con đều có thể dạy được!

Nếu chúng ta không dạy trẻ làm người tốt thì trẻ sẽ làm người xấu. Nếu chúng ta dạy chúng làm người tốt thì nhất định chúng sẽ trở thành người tốt. Phật nói: **“Tự tánh chúng sanh vốn dĩ là thuần tịnh, thuần thiện”**. Nhà Nho nói: **“Nhân chi sơ tính bản thiện”**. Bản tính của con người vốn dĩ là thuần tịnh, thuần thiện. Trước đây, tôi dạy nhiều người phải hy sinh phụng hiến, làm việc để tặng cho, ban đầu, nhiều người chưa hiểu nên họ cũng sinh tâm oán hận tôi, nhưng sau đó họ đã nhận ra. Nếu họ mất khi trong tâm họ vẫn oán hận tôi thì họ sẽ trở thành oan gia trái chủ của tôi. Hòa Thượng nói: **“Nếu chúng ta không làm theo lời Phật Bồ Tát, làm theo lời Lão sư mà chúng ta làm theo tập khí, phiền não thì chúng ta là người “bội sư, phản đạo”**. Chúng ta làm theo tập khí, phiền não thì chúng ta là người mạo danh đệ tử Phật. Ngày nay, nhiều người mạo danh đệ tử Phật vì họ muốn trục lợi, người mạo danh đệ tử Phật có thể bỏ một vốn mà được tám lời.

Hòa Thượng phải sống 30 năm ở nhà Cư sĩ, chịu sự chi phối, ràng buộc của họ. Tôi dịch đĩa và học với Hòa Thượng 5 năm thì tôi đã có một nơi ở như hiện tại, nếu tôi không dụng tâm một cách khéo léo, không tận tâm tận lực hy sinh phụng hiến thì tôi sẽ không gánh được tội. Chúng ta làm những việc để báo ân Phật, báo ân Lão sư, báo ân chúng sanh thì chắc chắn chúng ta không phải mang tội. Nhà Phật nói: **“Bát cơm của thí chủ nặng như núi Tu Di”**. Hòa Thượng từng nói vui: **“Mọi người tặng đồ cho tôi, tôi tặng lại hết cho người khác, một mai nếu tôi không liễu đạo thì nợ đó họ phải trả!”**.

Phật dạy hàng đệ tử xuất gia, tại gia rất cẩn thận nhưng chúng ta không thật làm hoặc chúng ta chỉ làm cho dễ coi. Tôi có cảm nhận rất sâu sắc, chúng ta bỏ thí thứ gì thì thứ đó liền quay về, nếu khi đó, chúng ta không tiếp tục phát tâm bố thí thì chúng ta sẽ gặp chướng ngại. Mọi người chưa thật làm nên chưa thật có cảm ứng. Có người học trò nói với tôi: **“Thầy đừng nghĩ đến máy bay, nếu không thì sẽ có người đến tặng cho Thầy máy bay!”**. Tôi chỉ nghĩ đến những việc nhỏ. Một lần, khi tôi bị bệnh rất nặng, tôi cho rằng mình không sống được, tôi tặng hết tiền để cúng dường cho buổi trai tăng 49 ngày của Thầy, khi đó, tôi phải lết đến ngân hàng để chuyển tiền, điều hòa ở đó rất lạnh nên sau khi tôi ký vào sổ rút tiền xong thì tôi nhắc cô nhân viên ngân hàng đưa tiền cho người học trò và tôi nhanh chóng di chuyển ra ngoài. Một tuần sau, có người nhờ tôi dịch bộ Bát Nhã Ba La Mật Đa Tâm Kinh, bộ Kinh này tôi phải dịch trong suốt 8 năm, người đó nói, họ không có thời gian đưa tôi từng khoản chi phí nhỏ nên họ bảo tôi chọn mua một ngôi nhà, khi đó, ngôi nhà tôi đang ở chỉ có diện tích rất nhỏ và thường

bị ngập nước. Tôi cảm nhận rất sâu sắc về việc chúng ta bỏ thì mọi thứ liền sẽ quay về.

Hòa Thượng từng nói: **“Bồ thí giống như một dòng nước, nếu chúng ta ngăn không cho dòng nước chảy thì dòng nước đó sẽ trở thành ao tù, chúng ta để dòng nước chảy đi thì dòng sau tươi nhuận, mạnh mẽ hơn”**. Tôi có thể hội rất sâu sắc với điều này. Tôi không bao giờ tham cầu việc quá sức của mình. Có người cầu Phật rằng nếu Phật giúp họ được trúng số 10 tỷ thì họ sẽ cúng dường 5 tỷ. Tôi cố gắng xây dựng các vườn rau, chăm chỉ làm việc để có rau tặng mọi người. Hôm trước, tôi gửi tặng các Thầy Cô trong thành phố Hồ Chí Minh 4 thùng rau to, đây chính là tôi thật làm. Trong vườn nhà tôi không có khoảng đất nào trống, nếu có khoảng đất trống thì tôi sẽ để một chậu trồng cây Bồ công anh vào đó. Tôi vừa gieo xong 300 hạt củ cải xanh, nếu có 150 cây củ cải mọc lên thì trong vườn sẽ có 150 củ cải xanh, tôi không mong cầu những thứ huyền hoặc. Hiện tại, chúng ta chưa có trường liên cấp nhưng tôi cũng không có ý niệm mong cầu phải có trường liên cấp. Chúng ta quán sát xem vọng tưởng của chúng ta có phải là sự tham cầu không? Mọi thứ phải vừa sức, vừa tầm chúng ta, chúng ta chân thật lao động thì chúng ta sẽ làm ra. Chúng ta không thể bảo người khác làm mà chính chúng ta không làm.

Có người hỏi Hòa Thượng: *“Thưa Hòa Thượng, con hai lần nằm mộng thấy một người thân của con bị chết, hiện tại người thân này vẫn đang sống, đây có phải là dự báo không tốt về người thân này không?”*.

Hòa Thượng nói: **“Chúng ta không nên đem việc này để trong tâm, bạn nằm mộng thấy hai lần thì đây cũng không phải là quá nhiều. Bạn phải giúp người thân này nhận biết về giáo huấn của Phật, nhận biết thế giới Tịnh Độ và khuyên họ niệm Phật cầu sinh Tịnh Độ”**. Giác mộng của người này rồi sẽ trở thành hiện thực vì ai rồi cũng sẽ chết. Sinh – Lão – Bệnh – Tử là điều chắc thật, chúng ta thường quên đi là mình sắp chết. Có thể là lát nữa, ngày mai, 10 năm, 20 năm hay 30 năm nữa chúng ta cũng sẽ chết.

Trước đây, có người học trò nói với tôi: *“Giá như con bị ung thư thì tốt biết mấy!”*. Tôi ngạc nhiên hỏi tại sao họ lại muốn như vậy thì họ nói: *“Nếu con biết con bị ung thư, 3 tháng sau con sẽ chết thì con sẽ tinh tấn. Hiện tại, con chưa biết mình chết lúc nào nên con vẫn buông lung, tùy tiện”*. Hiện tại, chúng ta vẫn tùy tiện khởi tham, sân, si vẫn si mê, bất giác làm những việc sai lầm. Nếu chúng ta biết chúng ta sắp chết thì chúng ta sẽ không dám tùy tiện, chúng ta sẽ cẩn trọng, thúc liễm khi làm mọi việc.

Hòa Thượng nói: **“Thế giới này bất an, luôn có thiên tai, nhân họa cho nên chúng ta phải xem nhẹ vấn đề sinh tử và cũng không nên sợ chết. Đối với sinh tử chúng ta nhất định không nên có tâm lo sợ, chúng ta phải biết sau khi chết ta sẽ đi về đâu, đây mới là vấn đề rất nghiêm túc, cũng chính là một vấn đề rất quan trọng.**

Trong nhà Phật nói: “Việc lớn sinh tử” thế gian này vô cùng khổ đau, chúng ta làm thế nào để tu cho đời sau”.

Chúng ta đã xem nhẹ vấn đề sinh tử chưa? Ngay đến việc dậy sớm vào buổi sáng, chúng ta còn chưa làm được thì chúng ta chưa thể xem nhẹ vấn đề sinh tử. Nhiều người tích cực lo tu cho đời này. Chúng ta tu cho đời này là chúng ta tu danh, tu lợi, tu đức, tu tình, tu quan, tu quẹo, tu gian tu dối. Chúng ta tu cho đời sau là chúng ta phải buông tất cả những thứ đó. Lời của Hòa Thượng rất thâm thúy nhưng nếu chúng ta chỉ xem như gió thoảng qua tai thì chúng ta không thể thấm thấu. Chúng ta quán sát, hằng ngày, chúng ta đang tu cho đời sau hay chúng ta đang tu cho đời hiện tại?

Có những người xin Phật để họ có đủ cơm ăn, áo ấm, họ sợ đói, sợ khổ, sợ rằng họ sẽ không thể tu. Hôm qua, tôi nói với mọi người là đã từ rất lâu tôi không phải đi chợ. Trong vườn nhà tôi các loại như rau bèo công anh, bạc hà, quả su su, đậu ngự, mía đều phát triển rất tốt. Chúng ta không cần cầu mà chúng ta nỗ lực, tích cực làm, chúng ta làm việc chính là chúng ta niệm Phật. Có thể trong lúc chúng ta làm, chúng ta không niệm Phật nhưng chúng ta làm để tặng cho người chính là chúng ta niệm Phật. Tôi trồng nhiều rau bèo công anh để tích cực tặng cho mọi người, gần đây, những người bị ung thư, những người vừa sinh con xin rau bèo công anh rất nhiều. Hòa Thượng nói: ***“Chúng ta phải tích cực tu cho đời sau, đồng thời cũng phải thay đổi đời này”***. Đời này, chúng ta phải thay đổi tập khí *“tự tư tự lợi”*, *“danh vọng lợi dưỡng”*, tâm ảo danh, ảo vọng.

Hòa Thượng nói: ***“Trong “Liễu Phàm Tứ Huấn”, Tiên sinh Liễu Phàm là tấm gương rất tốt cho chúng ta, ông đã thay đổi được vận mệnh rất thành công. Người có tâm thì phải nên phát tâm mà học làm theo”***. Từng câu nói của Hòa Thượng không thừa một chữ nào. Chúng ta đã học qua 1200 chuyên đề, học xong *“Tịnh Không Pháp Sư Gia Ngôn Lục”* và đang học *“Phật pháp vấn đáp”*, tôi vừa tìm thêm được một quyển sách cũng rất hay. Có người nói, lớp chúng ta nên học lại *“1200 chuyên đề”* vì khi học đến đề tài gần 400 tôi mới mở Zoom, nhưng tôi nói khi tôi giảng *“1200 chuyên đề”*, tôi đều đã lưu lại đĩa.

Hòa Thượng nói: ***“Chúng ta phải tu cho đời sau”***. Chúng ta tu cho đời sau thì ngay trong đời này chúng ta cũng sẽ có đủ. Nhưng nếu chúng ta tích cực tu cho đời này thì đời sau chúng ta sẽ không có gì! Chúng ta phải hiểu cái đạo lý này. Chúng ta tu cho đời sau là để đời sau chúng ta được sinh Thiên, được sinh về cõi Phật, người có tư cách sinh về cõi Trời, cõi Phật thì sẽ không thiếu phước báu. Người xưa nói: *“Người phước ở đất phước”*.

Có người hỏi Hòa Thượng: *“Thưa Hòa Thượng, trước hôm Mẹ con mất, con ở bên giường bệnh nằm thấy một giấc mộng, giấc mộng này rất rõ ràng, con mộng thấy một người giống như một vị trong Tứ Đại Thiên Vương, hai tay dắt Mẹ con đi. Ba ngày sau, mẹ con qua đời. Con xin hỏi, việc này là như thế nào?”*.

Hòa Thượng nói: “**Nếu như trong mộng nhìn thấy Thiên Vương đón bà đi vậy thì bà đã sinh Thiên. Sinh Thiên vẫn là ở trong sáu cõi luân hồi, cho nên con cháu đời sau phải cố gắng tu hành, niệm Phật, hồi hướng cho bà. Việc hồi hướng này rất có ý nghĩa, giúp bà tăng thêm phước Trời. Đây là việc rất nên làm**”. Hòa Thượng luôn nhắc chúng ta cảnh giác, phân tỉnh khi chúng ta chưa đạt đến cứu cánh viên mãn. Sinh Thiên chưa phải cứu cánh giúp chúng ta thoát khỏi sáu cõi luân hồi, một ngày nào đó bà cũng sẽ phải đọa lạc, con cháu nên giúp bà tăng thêm phước Trời cho bà.

Trong phần mở đầu của bài “**Sám Hối**” có nói một câu khiến tôi rất cảm xúc: “**Ngã kim phát tâm bất vị tỵ cầu nhân thiên phước báu, Thanh Văn, Duyên Giác, nữ chí quyền thừa chư vị Bồ-tát, duy y tối thượng thừa phát Bồ Đề Tâm**”. Hôm nay, con phát tâm không phải vì phước báu Trời Người, Thanh Văn, Duyên Giác, Bồ Tát cũng không, mà hôm nay con phát tâm duy chí tối thượng thừa phát Bồ Đề Tâm. “**Phát tâm**” là chúng ta phát tâm tu hành, giúp đỡ chúng sanh. “**Thanh Văn**” là người đã chứng một trong tứ quả Thánh. “**Duyên Giác**” cũng là một quả vị rất cao trong nhà Phật. “**Quyền Thừa Bồ Tát**” là chỉ các bậc cần một bậc nữa thì chứng quả thành Phật. Trên Kinh cũng nói: “**Bao giờ bằng Phật mới vừa lòng con**”. Tôi trào dâng cảm xúc khi nghe câu nói này. Hiện tại, tôi làm chưa giống nhưng tôi có sự thôi thúc, nhắc nhở mình nỗ lực làm.

Người xưa kể câu chuyện về Ngài Lục Tổ Huệ Năng, khi lần đầu tiên Ngũ Tổ gặp Lục Tổ, Ngũ Tổ hỏi Lục Tổ: “**Ông đến đây làm gì?**”. Lục Tổ nói một cách mạnh mẽ, dứt khoát: “**Con đến đây để làm Phật!**”. Nếu được hỏi, chúng ta sẽ không dám nói một cách mạnh mẽ như vậy mà chúng ta sẽ chỉ dám xin Ngài được gánh nước, chẻ củi. Hòa Thượng Hải Hiền đã niệm Phật suốt 92 năm, nên Ngài có thành tựu như vậy. Chúng ta niệm Phật trong vọng tưởng, tạp loạn nên chúng ta chưa có thành tựu. Nếu chúng ta có mục tiêu, phương hướng rõ ràng thì nhất định chúng ta sẽ làm được thành công!

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!